

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beaty Miničovej a členiek JUDr. Eleny Krajčovičovej a JUDr. Viery Pepelovej, v právnej veci navrhovateľa **K., s.r.o.**, G.X., B., IČO: X., zastúpeného JUDr. P.K., advokátom, P.X., P., proti odporcovi **V., s.r.o.**, Z.X., B.B., IČO: X., zastúpenému JUDr. B.P., advokátom, Č.X., B.B. **o zaplatenie 1 069 811,60 Sk s príslušenstvom**, na odvolanie odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. apríla 2006 č. k. 53 Cb 5/1999-176, takto

r o z h o d o l :

Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 1 069 811,60 Sk s 20%-ným úrokom z omeškania zo sumy 843 700,- Sk od 26.12.1997 až do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania vo výške 145 013,- Sk na účet jeho zástupcu. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že uplatnená výška nároku predstavuje nezaplatenú druhú časť zálohy ceny diela vo výške 843 700,- Sk, zmluvnú pokutu vo výške

226 111,60 Sk a 20%- ný úrok z omeškania z nezaplatenej časti ceny diela od 26.12.1997 až do zaplataenia.

Účastníci uzavreli zmluvu o dielo pod č. X. dňa 19.09.1997. cena diela – dodávka a montáž výťahu a projektovej dokumentácie pre akciu H. bola dohodnutá vo výške 1 298 000,- Sk s tým, že 10% z ceny zaplatil odporca po predložení dokumentácie pre dodávku a montáž výťahu v rozsahu dispozičného výkresu a ďalších 70% z ceny diela, ako druhú splátku mal odporca zaplatiť po dodávke výťahu na stavenisko. Navrhovateľ sa zaviazal dodať výťah do 30.11.1997 a do 23.12. ho zmontovať. Predpokladom dodávky výťahu podľa zmluvy o dielo bolo aj dodanie projektu technológie výťahu a následne po montáži výťahu projekt skutočného vyhotovenia, technická dokumentácia, úradné skúšky a atesty. Medzi zmluvnými stranami nebolo sporné, že navrhovateľ dodal odporcovi projekt technológie výťahu ako dispozičný výkres, ktorý odporca prevzal a hodnotu ktorého aj podľa zmluvy o dielo zaplatil. Z tohto technického výkresu mohol odporca zistiť presné parametre na vybudovanie stavebnej časti výťahovej šachty, do ktorej sa mala technológia výťahu, vrátane výťahu dodaného navrhovateľom osadiť. Navrhovateľ nemá v predmete činnosti dodávku stavebných častí stavieb, ale len dodávku technologických zariadení a strojov. Nemohol vykonávať stavebné práce a na ich vykonávanie sa ani v zmluve o dielo nezaviazal. Navrhovateľ mal podľa čl. III. zmluvy dodať navrhovateľovi osobný hydraulický výťah KONE PH 1000/0,6, ktorý mal mať rozmery pre dvere kabínové 900x 2000 mm, rovnako ako aj pre dvere šachtové. Žiadne iné rozmery zmluvné strany v zmluve nedohodli. Podľa čl. V. zmluvy bol navrhovateľ oprávnený zahrnúť do ceny dodaného diela, ktorého predmet je presne určený v čl. III. len tie položky, ktoré sú tam presne uvedené. Z bodu 5.4. čl. V. vyplýva, že do ceny nebola zahrnutá DPH a ani stavebné úpravy a ani rebrík do priehlbne, vrátane osvetlenia šachty.

Z čl. VI. bod. 6.2. vyplýva, že cena, ktorá je predmetom fakturácie navrhovateľa vo výške 843 700,- Sk, zodpovedá len cene výťahu bez montáže tak, ako si to zmluvné strany v čl. VI. bod 6.2. dohodli. Navrhovateľovi vzniklo právo vyfakturovať cenu výťahu po jeho dodaní na stavenisko, pričom do tejto ceny, ktorá zodpovedala druhej splátke, nebola montáž zahrnutá. Navrhovateľovi tak vzniklo právo na zaplataenie ceny dodaného výťahu bez ohľadu na problémy, ktoré na stavenisku odporca mal a pre existenciu ktorých nemohol navrhovateľ

montáž výtahu vykonať. Navrhovateľ do fakturovanej ceny zahrnul len ten rozsah dodávky, ktorý reálne na stavenisko odporca dodal.

Neobstojí preto tvrdenie odporcu o tom, že navrhovateľ dodal dielo v rozpore so zmluvou o dielo, keďže sa mu nepodarilo v konaní preukázať, že by bol navrhovateľ porušil záväzok zo zmluvy a dodal mu výtah iných rozmerov, než si medzi sebou dohodli. Naopak, z výsluchov účastníkov a svedkov súd zistil, že k nezrovnalostiam došlo zrejme pri komunikácii medzi dodávateľom projektovej dokumentácie stavebnej časti, do ktorej bolo potrebné zapracovať podľa navrhovateľom dodanej projektovej dokumentácie výtahu rozmery z dokumentácie navrhovateľa tak, aby bolo možné výtahovú technológiu do vopred pripravenej stavebnej časti bez problémov osadiť. Ak ale táto mala rozmery o 10 cm užšie, než bol riadne dohodnutý rozmer pre výtah medzi navrhovateľom a odporcom, nemôže za toto pochybenie niesť zodpovednosť navrhovateľ, pretože sa na realizáciu stavebných otvorov, do ktorých sa mal osadiť výtah, nezaviazal a ani sa ich nezúčastnil.

V tejto súvislosti súd prvého stupňa zdôraznil, že navrhovateľ sa nedomáha zaplataenia ceny diela, ale len druhej časti splátky, na zaplataenie ktorej sa odporca v čl. V. a VI. zaviazal. Keďže odporca faktúru navrhovateľa v dohodnutej lehote do 14 dní od doručenia nezaplatil, dostal sa tak do omeškania s platením peňažného záväzku, čo bol dôvod na odstúpenie navrhovateľa od zmluvy. Odstúpenie od zmluvy spĺňa všetky zákonom predpokladané náležitosti a bolo vykonané navrhovateľom v súlade s čl. 11.5.1. a § 346 ods. 1 Obch. zák. Doručením odstúpenia odporcovi zmluva o dielo zanikla a odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi cenu, na ktorú má nárok podľa zmluvy. Navrhovateľovi vzniklo aj právo na uplatnenie úroku z omeškania v súlade s § 369 a § 502 Obch. zák. Navrhovateľ preukázal, že v čase vzniku záväzku, v septembri 1997, neposkytovali banky podnikateľom pri ich podnikateľskej činnosti úvery za vyššiu úrokovú sadzbu, než v návrhu uplatnil.

Nakoľko sa zmluvné strany dohodli v zmluve aj na platení zmluvnej pokuty, uplatnil si navrhovateľ v súlade s čl. IX. zmluvy 0,05%-nú zmluvnú pokutu za každý deň omeškania, pretože odporca s úhradou faktúry meškal.

Súd konštatoval, že v konaní nebolo preukázané, že by navrhovateľ bol plnil odporcovi vadne, keď odporcovi dodal výtah o rozmeroch 900 x 2000 mm tak, ako

sa zmluvné strany dohodli. Za vadu výťahu nie je možné považovať ani dodanie panelu s tlačítkami, ktoré sa pre okolnosti na strane odporcu nemali kde namontovať. V prípade, že odporca vzniesol požiadavky na prepracovanie tlačítok, tieto nebol navrhovateľ povinný bez ďalšej dohody s odporcom akceptovať. Dvere sú k dispozícii odporcovi, čo mu bolo oznámené a panel s tlačítkami, ktoré by bolo treba umiestniť na iné miesto, než uvažoval projekt výťahu, je potrebné zmluvnými stranami presne dohodnúť. Bez dohody navrhovateľa s odporcom o novom paneli s tlačítkami na výťah, nie je navrhovateľ povinný odporcovi iné tlačítka, než boli súčasťou výťahu ako veci, dodať.

Na základe uvedených dôvodov súd prvého stupňa žalobe v celom rozsahu vyhovel a podľa § 142 ods. 1 O.s.p. úspešnému navrhovateľovi priznal náhradu trov konania vo výške 145 013,- Sk.

Proti uvedenému rozsudku podal odporca odvolanie, v ktorom navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V odôvodnení odvolania nesúhlasil s právnym posúdením veci, nakoľko má za to, že nie je možné oddeliť jednotlivé časti zmluvy o dielo takým spôsobom, že jednou časťou bude dodanie projektovej dokumentácie a druhou časťou bude dodanie výťahu na stavbu bez ohľadu na to, či je funkčný a bez ohľadu na to, či je ho možné zabudovať. Uviedol, že na jeho tvrdenia súd prvého stupňa neprihliadol a za nepravdivé považoval tvrdenie, že navrhovateľ zhotovil samostatný projekt výťahu, ktorý dal potom Ing. arch. R., aby ho zapracoval do stavebnej časti projektu hotela. Takýto postup je maximálne neštandardný a v podstate nemožný bez úplnej zmeny celej stavebnej časti projektu. Odporca tvrdil, že projekt celého hotela bol hotový s tým, že sa v ňom počítalo so zabudovaním výťahu „OTIS“. Následne v období, keď hrubá stavba hotela už bola postavená, t.j. otvory do výťahovej šachty už boli vybudované, navrhovateľ ponúkol odporcovi výhodnejšiu ponuku so zabudovaním výťahu „KONE“, pričom pri výhradách odporcu, že výťahy „OTIS“ majú iné rozmery šachty, navrhovateľ ponúkol, že on sám si urobí podľa stavebnej časti projektu samostatný projekt výťahu tak, aby pasoval dom už zhotoveného stavebného projektu celého hotela a do už zhotovenej hrubej stavby. V tom čase už spodná časť stavby, ako aj otvory do výťahovej šachty už boli vybudované a s architektom už navrhovateľ následne výrobu výťahu vôbec nekonzultoval.

Odporca poukázal, že sa zhotovením výťahov nezaobrá, nemá odborné vedomosti, ani skúsenosti s tým, aby preveril súlad rozmerov navrhovateľom dodaného projektu výťahu, s projektom stavby. Počítal výlučne s odbornými znalosťami navrhovateľa a po tom, ako mu predložil zmluvu o dielo na podpis, ju podpísal s tým, že rozmery výťahu v nej uvedené sú zhodné s otvormi na stavbe a vhodné na osadenie výťahu vo vybudovaných otvoroch stavby. Tvrdil, že objekt bol na dodanie výťahu riadne pripravený v súlade s projektovou dokumentáciou že každý subjekt, keď uzatvára zmluvu o dielo, uzatvára ju s tým vedomím a za tým cieľom, že dielo, ktoré má byť zhotovené, mu bude nielen dodané, ale aj bude slúžiť účelu, na ktorý bolo zhotovené. Vyslovil domnienku, že navrhovateľ nesplnil zmluvu o dielo a nedodal dielo tak, aby slúžilo svojmu účelu. Okrem skutočností, že nebolo možné zabudovať do výťahu posuvné zatváracie dvere, nebolo možné ani namontovať tlačidlá na privolávanie výťahu priamo k výťahu. V zmysle námietok odporcu dielo nebolo riadne vykonané, preto navrhovateľovi nevzniklo právo na plnenie.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť. Uviedol, že odôvodnenie odvolania nesúvisí s predmetom konania a neberie do úvahy v konaní vykonané dôkazy. Tvrdenia odporcu uvedené v jeho odvolaní sú evidentne v rozpore nielen s viacerými listinnými, ako aj inými dôkazmi, vykonanými v priebehu prvostupňového konania (okrem montážneho denníka poukázal na samotný text zmluvy o dielo, výpoveď svedka p. M., dispozičný výkres výťahu, či opakované výzvy zo strany navrhovateľa, adresované odporcovi), ale sú v rozpore aj s tvrdením samotného štatutárneho zástupcu odporcu Ing. V. Už táto skutočnosť sama osebe podľa navrhovateľa jednoznačne potvrdzuje účelovosť a nedôvodnosť podaného odvolania. Do pozornosti odvolacieho súdu dal, že odporca vo svojom odvolaní „obchádza“ skutočnosť, že medzi obidvomi účastníkmi bola platne dohodnutá zmluva o diele, v ktorej bolo – okrem iného – presne špecifikované dielo, ktoré bolo jej predmetom, ako navrhovateľ túto zmluvu o diele presne plnil, teda dodal dispozičný výkres výťahu, ktorý presne zodpovedal špecifikácii uvedenej v zmluve o dielo, že v súlade so zmluvou o dielo na stavbu dodal výťah s rozmermi presne zodpovedajúcimi tomu, čo bolo dohodnuté v zmluve o dielo, a že od zmluvy o dielo neskôr platne odstúpil. Dodal, že podanou žalobou sa nedomáhal zaplatenia ceny diela. Ale len jej druhej časti. Odvolanie považoval za účelové, s cieľom oddialiť výkon rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), prejednal odvolanie v napadnutom rozsahu a z uvedených dôvodov a dospel k záveru, že nie je opodstatnené.

Súd prvého stupňa zistil v dostatočnom rozsahu skutkový stav pre rozhodnutie o veci samej a z tohto zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver o dôvodnosti navrhovateľom uplatňovaného návrhu.

Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa, že účastníci konania uzavreli písomnú zmluvu o dielo pod č. X. dňa 19.09.1997 na dodávku a montáž výťahu, špecifikácia ktorého, vrátane celého predmetu zmluvy, bola dohodnutá v čl. III. zmluvy. Dodávku výťahu mal navrhovateľ uskutočniť do 30.11.1997 a jeho montáž do 23.12.1997. Predmetom zmluvy podľa čl. III. bola okrem dodávky a montáže osobného výťahu PH 1000/0,63, aj dodávka projektu technológie výťahu s tým, že presné parametre výťahu boli špecifikované v predmete zmluvy. Súčasťou predmetu zmluvy bol aj projekt skutočného vyhotovenia, technická dokumentácia, úradná skúška a atest. Dodávka osobného výťahu o nosnosti 1000 kg predpokladala šachtu o rozmeroch 1600 mm x 2500 mm s tým, že kabína bola nepriechodná o rozmeroch 1100 mm x 2100 mm a šachtové dvere automatické AD V, jednou stranou vsuvné boli o rozmeroch 900 mm x 2000 mm. Vyhotovenie výťahu malo byť v nereze, pričom kabínové dvere boli v rozmeroch 900mm x 2000 mm jednou stranou vsuvné, vo vyhotovení nerez farebný. Počet staníc a nástupišť bol dohodnutý na 6 s tým, že zároveň bolo dohodnuté aj vybavenie kabíny, ktoré obsahovalo okrem iných detailov aj dodávku nerezového ovládacieho panelu na bočnej strane..

V čl. VI. zmluvné strany dohodli zálohovú platbu 10% po podpísaní zmluvy o dielo a po predložení dokumentácie v rozsahu dispozičného výkresu na základe faktúry zhotoviteľa, ďalšiu platbu vo výške 70% z ceny diela po dodávke výťahu na stavenisko a zvyšok ceny vo výške 20% mal byť fakturovaný navrhovateľom až v konečnej faktúre po dokončení diela. Z obsahu spisu vyplýva, že účastníci konania uzavreli zmluvu o dielo slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne, ktorej predmetom bolo možné plnenie. Medzi účastníkmi konania tak vznikol záväzkový právny vzťah s konkrétnymi právami a povinnosťami. Nesporné je, že odporca poznal predmet zmluvy a podľa výpovede jeho konateľa až po podpise zmluvy sa začal

zaoberať projektom stavby, týkajúceho sa šachty pre výťah. Skutočnosť, že zodpovedal za prípravu stavby v tejto časti potvrdil jeho konateľ v montážnom denníku.

V konaní bolo tiež preukázané, že navrhovateľ dielo dodal na stavenisko, a že k odstúpeniu od zmluvy o dielo a k nesplneniu diela došlo z dôvodov na strane odporcu, ktorý riadne a včas nepripravil otvory pre zabudovanie výťahov a taktiež nezaplatil ďalšiu časť ceny diela. Po odstúpení od zmluvy o dielo navrhovateľovi preto vzniklo právo na zaplatenie 70% ceny diela.

So zreteľom na vyššie uvedené a so stotožnením sa v celom rozsahu s odôvodnením rozhodnutia súdom prvého stupňa a jeho skutkovými a právnymi závermi, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. úspešnému navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu trov právneho zastúpenia. Nakoľko si túto náhradu neuplatnil a nevyčísliť, súd mu ju nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 12. novembra 2008

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu